

Gåfva till Stockholms
stads bibliotek af
A. M. ROSENSTRÖM.

FÖRENINGEN

FÖR

BISTÅND ÅT LYTTA OCH VANFÖRA

I

STOCKHOLM

STOCKHOLMS
STOCKHOLM
CENTRAL-TRYCKERIET *
1897
Stats Bibliotek *

FÖRENINGEN

FÖR

BISTÅND ÅT LYTTA OCH VANFÖRA

I

STOCKHOLM.

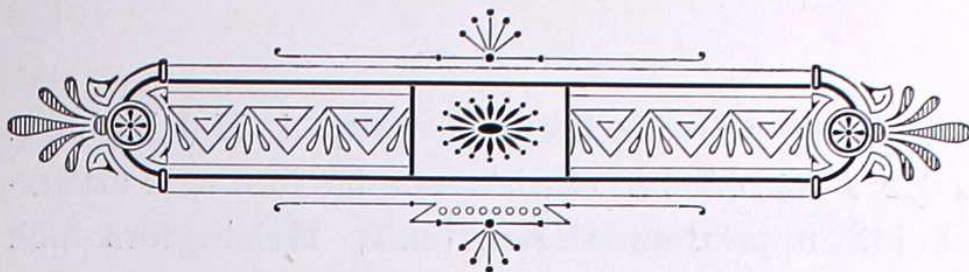

STOCKHOLM

TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET

1897.

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra i Stockholm.

*F*öreningens uppgift är att bistå obemedlade lytta och vanföra, men andligt normala personer genom att meddela dem ändamålsenlig undervisning i slöjd, så att de i möjligaste måtto sättas i tillfälle att försörja sig sjelfva.

Föreningen håller för detta ändamål en *arbetsskola*. Uppslaget till denna art af välgörenhet gafs af pastor *Hans Knudsen* i Köpenhamn, der den första skolan för ofärdiga grundades år 1872. I Sverige öppnades arbetsskolor år 1885 i

Göteborg och Karlskrona, 1887 i Helsingborg, 1892 i Stockholm. Sedermera ha liknande arbets-skolor upprättats i Kristiania, Helsingfors och Lybeck.

Under de 5 1/2 år arbetsskolan i Stockholm varit i verksamhet ha 73 elever erhållit undervisning derstädes; deras ålder har vexlat mellan 9 och 57 år. Största antalet elever, som samtidigt undervisats, har varit 28, genomsnittstalet under de sista åren 20.

De lyten eller sjukdomar, som försakat elevernas förminskade arbetsförmåga, ha varit:
förlamning efter difteri, skarlakansfeber, hjern- och ryggmärgssjukdomar, yttre skador 32
allmän muskelsvaghet efter sjukdomar i bencystemet, m. m. 10

medfödd förlust af ena handen 2
amputerad extremitet..... 16
större delen af ena handen borta efter operativt ingrepp 4
puckelrygg 5
aflupen höftsjuka..... 4

Undervisningsämnen äro:

för manliga elever: snickeri, svarfning, träsnideri, borstbindning, rottingsflätning och skomakeri;

för kvinnliga elever: sömnad, såväl för hand som med symaskin, stickning och virkning samt väfnad.

Alla elever åtnjuta kostnadsfri undervisning, och de mest obemedlade eleverna erhålla på föreningens bekostnad en till två måltider dagligen. Så fort elevens arbete är säljbart, lemnar skolan *arbetslön* derför.

Under år 1896 utbetalades till eleverna 2,706 kronor i *arbetslön*; det högsta beloppet till manlig

elev var 345 kr., till kvinnlig 137. Totalsumman af försålda elevarbeten uppgick under år 1896 till 6,279 kronor. Särskildt anmärkningsvärd är den arbetsskicklighet, som personer med endast en arbetsduglig arm, men 2 friska ben, kunna förvärfva; så t. ex. kunna af dessa kvinnorna sköta symaskin och männen svarfstol och i sitt arbete vinna lika stor skicklighet och efter fulländad utbildning betinga sig lika stor arbetslön som kroppsligen normalt utrustade personer.

Lärarepersonalen utgöres af 5 personer:

- 1:o. *Föreståndarinnan*, som leder undervisningen i all kvinnlig slöjd samt i borstbinderi och rottingsflätning;
- 2:o. *Lärarynna i kvinnlig slöjd*;
- 3:o. *Lärare i svarfning och träsnideri*;
- 4:o. *Lärare i snickeri*;
- 5:o. *Lärare i skomakeri*.

De 3 förstnämnda äro fast anställda, de 2 öfriga timlärare. Undervisningen pågår 9 till 10 månader af året.

Arbetsskolan i Stockholm har hittills ej åtnjutit något understöd af stat eller kommun, utan underhålles genom den enskilda offervilligheten.

Föreningen eger för närvarande en tillgång af 71,916 kronor.

I de skandinaviska länderna ha *ortopediska polikliniker* upprättats i samband med arbetsskolorna, så att eleverna kunnat förses med för deras arbete nödiga ortopediska apparater.

Dessa polikliniker ha lemnat hjälp äfven åt andra än skolornas elever.

I Stockholm fanns dock redan före arbets-
skolans grundande en ortopedisk poliklinik.

Stockholm i Maj 1897.

Marie-Louise Berg.   *Emilie Dahlström.*   *G. Gihl.*

Thérèse Kjellberg.   *C. R. Lamm.*   *F. Lennmalm.*

Fanny Lewin.   *Hj. Rettig.*   *A. Wide.*

